

Status for grøntstruktur i Drøbak, Frogn kommune

Ole J. Lønnve og Terje Blindheim

Ekstrakt

Biofokus har på oppdrag fra Frogn kommune og FM kartlagt grøntstruktur og naturtyper i Drøbak tettsted, Frogn kommune. Grøntstrukturkart fra 1995 har blitt oppdatert med utgangspunkt i flyfoto fra 2007 og feltarbeid i 2008. Resultatene viser at et areal på ca. 1.000 daa har blitt utnyttet til bolig- og infrastruktur tiltak siste 13 år. Det har blitt kartlagt 61 naturtype-lokaliteter hvorav 10 er vurdert som svært viktige, 17 som viktige og 34 som lokalt viktige.

Nøkkelord

Akershus
Frogn
Grøntstruktur
Stinett
Naturtyper
Byggesone
Dammer

Omslag

FORSIDEBILDER (OLE LØNNVE)
Øvre: Sørlig ringvinge
Midtre: Eikelund bak kirken
Nedre: Utsnitt av kart

LAYOUT
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-074-2

Biofokus-rapport 2009-10

Tittel

Grøntstruktur-status for Drøbak, Frogn kommune

Forfatter(e)

Ole J. Lønnve og Terje Blindheim

Dato

5. mars 2009

Antall sider

27 sider

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver(e)

Frogn kommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO
Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Frogn kommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus foretatt kartlegging av naturtyper og registrert endringer i grøntarealer innenfor Drøbak tettsted. Våre kontaktpersoner har vært Eli Moe i Frogn kommune og Leif Nilsen hos FM. I tillegg til disse sin innsats har Knut Bertheussen kvalitetsikret kartet som viser endring i grøntstruktur arealer. Ole Lønnve i har vært ansvarlig for det meste av feltarbeidet, mens Terje Blindheim har hatt ansvar for digitalisering og kartanalyser.

Hovedresultatene fra denne undersøkelsen er kartene som viser utviklingen i utnyttelse av arealene i Drøbak tettsted, samt oversikten over naturtypelokalitetene i byggesonen.

Biofokus håper rapporten kan være til nytte i den videre arealplanleggingen i Drøbak.

Oslo, 5. mars 2009

Ole Lønnve og Terje Blindheim

Skiphelle utgjør et viktig rekreasjons- og naturområde i Drøbak tettsted. På bildet sees den store aska som begynner og anta ganske store dimensjoner. Store, gamle og eksponerte løvtrær er viktige for en rekke arter, spesielt insekter.

Innhold

1	INNLEDNING	5
1.1	OPPDRAK OG UNDERSØKELSESONOMRÅDE	5
1.2	BAKGRUNN	5
1.3	NATURFORHOLD	5
1.4	TIDLIGERE UNDERSØKELSER	5
2	METODE	6
2.1	FORANDRING AV GRØNTSTRUKTUR 1995-2007	6
2.2	AVGRENSING AV VIKTIGE OMRÅDER FOR REKREASJON OG FORBINDELSLINJER INNEN/MELLOM DISSE OG FRA SENTRUM OG UT I MARKA	6
2.3	NATURTYPEKARTLEGGING.....	7
3	RESULTATER	8
3.1	OPPDATERING AV GRØNTSTRUKTURKART	8
3.1.1	Endringer 1995-2007	8
3.1.2	Restområder: områder for rekreasjon og "grønne" forbindelseslinjer	8
3.2	NATURTYPELOKALITETER.....	9
	Temakart over endringer i grøntstruktur	11
	Temakart over restområder og stier	12
	Temakart naturtuper	13
	Kart, alle tema	14
4	DISKUSJON.....	15
5	REFERANSER	17
6	NATURTYPELOKALITETER, BESKRIVELSER	18

1 Innledning

1.1 Oppdrag og undersøkelsesområde

Oppdraget er utført etter forespørsel fra Frogn kommune og Fylkesmannens miljøvernavdeling. Prosjektet har hatt en todelt målsetting

1. Oppdatere grøntstrukturkart innenfor Drøbak tettsted med fokus på endringer i perioden 1996-2007. Oppdateringen skulle gjennomføres på en hensiktsmessig arealmessig skala med tanke på å utlede et kart som viser viktige områder for rekreasjon og forbindelseslinjer innen/mellom disse fra sentrum og ut i marka.
2. Gjennomføre en nykartlegging av naturtypeområder innen samme område, samt kvalitets sikre eksisterende informasjon om dammer.

1.2 Bakgrunn

Grøntstruktur kan defineres som et nettverk av vegetasjonskledde arealer inkludert vann av forskjellig slag, av ulik størrelse og form innenfor et gitt geografisk område. Som mange steder ellers i Oslo-området, har Frogn kommune opplevd en sterk vekst de siste 10-årene. Dette gjør seg særlig gjeldende i områdene knyttet til Drøbak tettsted hvor det har skjedd store forandringer i et forholdsvis kort tidsrom. I henhold til grøntstrukturplan (Frogn kommune, 1997), omfatter Drøbak tettsted et areal på 9038 dekar. I 1979 utgjorde de grønne arealene 5573 dekar, mens det i 1995 dekket 4170 dekar. Altså forsvant omtrent én fjerdedel av grøntarealet i denne perioden. Mer og mer innenfor dette området har blitt utbygd. Dette har både gått ut over befolkningens mulighet for rekreasjon, samtidig som viktige naturverdier går tapt. Små inngrep og endring i arealbruk her og der, kan i sum lede til en situasjon som umuliggjør ivaretagelsen av grønne korridorer og små og store grøntområder. Grøntstrukturkart skal være et verktøy for alle som jobber med planlegging og saksbehandling som har arealmessige konsekvenser. På en enkel måte skal det gi en dokumentasjon av de verdier som er knyttet til grøntstrukturen.

1.3 Naturforhold

Naturforholdene i Drøbak tettsted er varierte. Her finnes mange verdifulle områder: Vassdrag med kantsoner, naturlig vegetasjon i tilknytning til kystlinja, dokumenterte og registrerte kvaliteter om vilt og fugl, områder med høy tredekning, trekkveier for vilt, partier med edelløvskog og varierte jordbruksområder i tilknytning til områder med naturlig vegetasjon. I tillegg finnes en rekke dammer og vannforekomster hvor det er påvist en rik amfibiefauna, med bl.a. forekomster av stor salamander og buttsnutefrosk. Klima er preget av beliggenheten til Oslo-fjorden med et relativt mildt klima og lite snø om vinteren. Forekomsten av eik i store deler av området viser at området har en høy midlere sommertemperatur.

1.4 Tidligere undersøkelser

Vår viktigste datakilde foruten eget feltarbeid har vært oversikten over registrerte amfibiedammer i Frogn kommune (Sandås 2007). Bidrag til denne rapporten, spesielt på dammer, har også kommet fra andre (Bolghaug og Dolmen 1996, Strand 1996). Tidligere naturtypekartlegging og viltkartlegging har også vært viktige kilder (Heggland et al. 2004, Heggland og Blindheim 2004).

2 Metode

2.1 Forandring av grøntstruktur 1995-2007

For å få oversikt over forandring av grøntstruktur i Drøbak tettsted i perioden 1995-2007 ble det tatt utgangspunkt i tidligere digitale kart som viste utviklingstrekk frem til 1995. Nye flyfoto fra 2007 med høy oppløsning ble stilt til disposisjon av kommunen og ble brukt for å få oversikt over endringer i arealbruk mellom 1996 og 2007. I tillegg ble reguleringsplan kart brukt for å få oversikt over byggeprosjekter. Alle arealer som per 2007 ikke lenger hadde grøntstruktur karakter ble digitalisert med en egen kode og farget gult på vedlagte kart. Inneklemte arealer som etter nyere utbygging fortsatt var "grønne", men som etter utbygging ble små, smale eller svært fragmenterte, og som i all hovedsak er del av private hager, ble regnet som tapt som grønt arealer. Noen områder faller litt utenfor den "vanlige" oppfatning av et grøntområde, i all fall hvis det skal være et område med noenlunde naturlig vegetasjon og uten bebyggelse av betydning. Dette gjelder noen hytteområder samt golfbanen. Hytteområdene lå i forrige kart fra 1996 inne som grønne områder med fullverdig vegetasjons/rekreasjonsverdi. Vi har i denne rapporten valgt og ta ut disse og tilegne de et eget tema da egenskapene ved områdene er ganske annerledes enn f. eks. ordinære skogområder. I hytteområdene, som til dels er tettbebygde, er bevegelse i praksis bare mulig på veiene til hyttene og det er gjort ganske mye inngrep. Deler av hytteområdene har også hatt en gradvis overgang til ordinære boligfelt. På golfbanen er utøvelsen av golf et hinder på dagtid. Allikevel blir denne banen brukt til å luften bikkjer tidlig om morgenen, samt til ulike skiaktiviteter om vinteren. Golfbanen var tegnet som "utbygd" før 1979 på eksisterende kart fra 1996. Vi har ikke gjort noen endring på dette i kartene i denne rapporten. Man kunne imidlertid tenke seg en egen tematisering også av slike flerbruksarealer.

I den digitale kartfila er de ulike epokene/arealtypene for endring kodet i kolonnen FTEMA. Kodene betyr: 1000= hytteområde, 4403= gjenværende grøntarealer per 2007, 4404= "utbygd" før 1979, 8888= utbygd i perioden 1979-1995, 9999= utbygd i perioden 1996-2007.

2.2 Avgrensing av viktige områder for rekreasjon og forbindelseslinjer innen / mellom disse og fra sentrum og ut i marka

Alle gjenværende grøntområder vil i utgangspunktet kunne ha en viss rekreasjonsverdi. Små "hundremeters skoger" på bare noen kvadratmeter kan være verdifulle for små barn, mens friluftsliv og idrett vil kreve større arealer. På kartet over restområder innefor planområdet har vi valgt å legge en skravur over alle grøntområder som er større enn 5 daa for å synliggjøre at disse er de potensielt viktigste områdene. Områder som er noe over 5 daa, men som grenser til større skogområder rett utenfor planområdet, er ikke gitt skravur da vi regner med at disse har marginal betydning sammenlignet med større og lett tilgjengelige områder i umiddelbar nærhet til disse. Dersom man gjør en analyse på gjenværende grøntområder og deres topografi vil trolig en god del områder som nå er skravert vise seg og være lite egnet som allmenne rekreasjonsområder. Mange av områdene er bratte skråninger nedenfor og mellom bebyggelse.

Vi har tegnet inn mulig forbindelseslinjer mellom og til ulike grøntområder. Dette er gjort i samarbeid med kommunen. Denne øvelsen er gjort i et "fugleperspektiv" og er trolig langt fra utdømmende med tanke på hvilke muligheter som finnes for å lede befolkningen til å fra "grøntøyer" og fra sentrum og ut i de større markaområdene.

2.3 Naturtypekartlegging

2.3.1 Valg av naturtype

For en gjennomgang av anbefalt metodikk for kartlegging og verdisetting av naturtyper viser vi til kapitlene 1-4 og 6 i DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). I dette kapitlet gis en summarisk gjennomgang av sentrale punkter i metoden.

Verdisetting

Alle prioriterte naturtypelokaliteter er viktige for biologisk mangfold, enten på lokalt, regionalt, eller nasjonalt nivå. Sammen utgjør lokalitetene en viktig del av nettverket av områder som skal være bærebjelken for bevaring av biologisk mangfold i Frogn kommune. Rangeringen/verdisettingen av lokaliteter med viktige naturtyper bør basere seg på flere kriterier. I lista under er de viktigste kriteriene som er brukt i Frogn kommune gjengitt (lista bygger på DN-håndbok 13, kap 6.2. og egne momenter):

- ▶ Størrelse og velutviklethet
- ▶ Arrondering
- ▶ Grad av tekniske inngrep
- ▶ Forekomst av rødlistearter
- ▶ Kontinuitetspreg
- ▶ Artsrike utforminger
- ▶ Utforminger med viktig biologisk funksjon
- ▶ Utforminger i sterk tilbakegang (lokalt, regionalt, nasjonalt)
- ▶ Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt).

Kriteriene *størrelse, grad av tekniske inngrep, forekomst av rødlistearter, artsrike utforminger og utforminger i sterk tilbakegang* er objektive og lette å vurdere. Kriteriene *velutviklethet og arrondering* forutsetter større grad av skjønn og lokalkjennskap til kommunen. Kriteriene *kontinuitetspreg og sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt)* er en blanding av objektive og skjønnbaserte vurderinger.

Skjematisk er det fire komponenter ("delverdier") som skal avgjøre den endelige verdien til en lokalitet; *Naturtypeverdi, status til eventuelle funn av rødlistearter, høyeste viltvekt og data fra ferskvann*. Alle temaene skal verdisettes til enten A (svært viktig), B (viktig) eller C (lokalt viktige) og den endelige naturtypeverdien er en syntese av verdiene for alle delene. "Reglene" for verdisetting sier at høyeste oppnådde verdi skal gjelde for lokaliteten.

2.4 Gjennomføring av arbeidet

Feltarbeidet ble gjennomført 20., 21., 22., 28. og 29. august 2008. Ca 50 områder/lokaliteter ble oppsøkt under feltarbeidet. Avgrensing av lokalitetene ble gjort på flyfoto og digitalisert på samme grunnlag på skjerm i etterkant. Så langt det har vært mulig har vært mulig, er kommunens løpenummer beholdt, og nye naturtypelokaliteter starter fra nr. 450 og oppover.

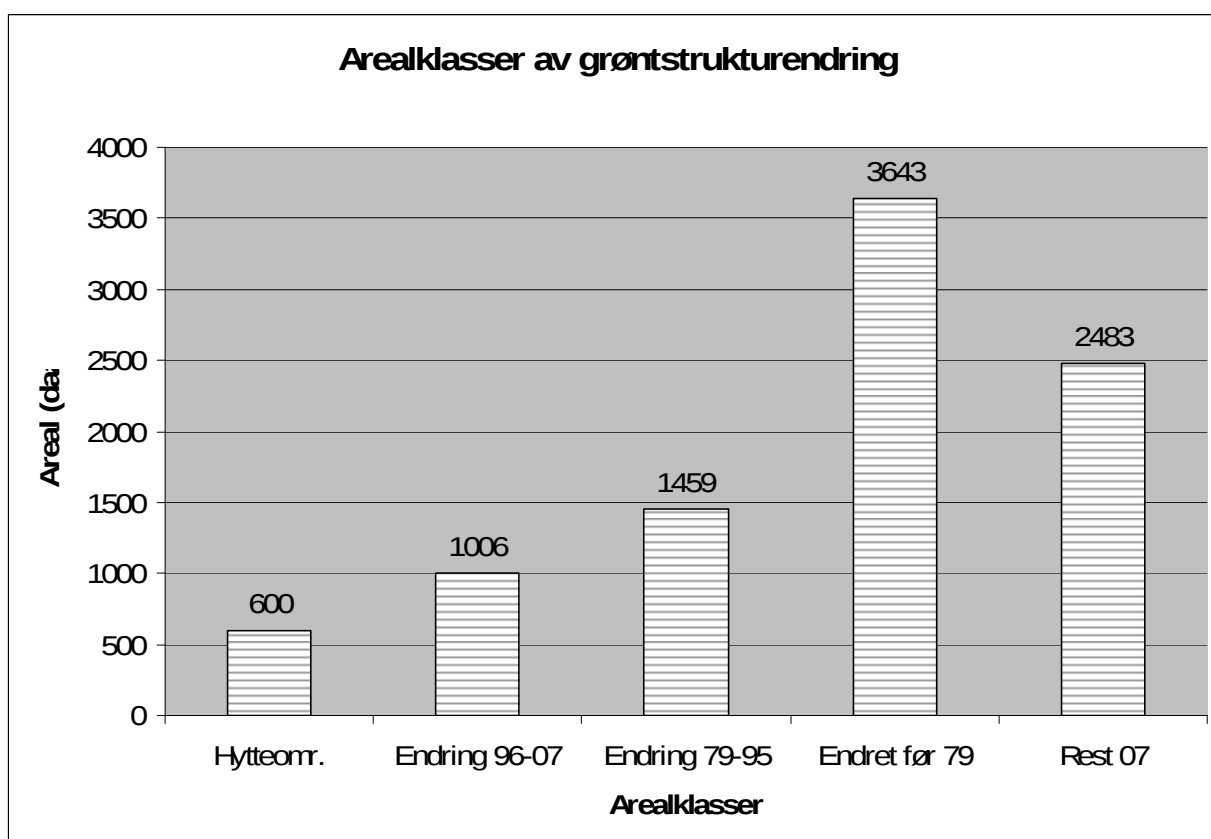
Tid har vært en begrensende faktor, og ideelt sett hadde det vært gunstig med mer tid ved oppsøking av en del av lokalitetene. Dessuten ville feltarbeidet fanget opp en del grupper (insekter, amfibier, fugler etc.) bedre om det hadde vært gjort tidligere på sommeren. Dette hadde utvilsomt gitt mer informasjon.

3 Resultater

3.1 Oppdatering av grøntstrukturkart

3.1.1 Endringer 1995-2007

Totalt 1006 dekar har endret status fra gjenværende grøntområde i 1995 til utbygd areal i 2007 (Figur 1). Dette tilsvarer en utbyggingstakt på 84 daa/år i perioden mot 80 daa/år i perioden 1979-1995. Totalt har halvparten (49,8 %) av arealet som ble klassifisert som "grønt" i 1979 blitt endret til bolig og infrastruktur formål i 2007. Den prosentvise endringen fra 1996-2007 er 28,8 %. Den gjennomsnittlige årlige utbyggingstakten har altså vært ganske lik siste 28 år. I tallene presentert her er hytteområdene på 600 dekar holdt utenfor beregningene. Nedbyggingen har i hovedsak foregått som en utvidelse av allerede utbygde områder, hvilket har medført at de utbygde områdene har økt i størrelse, samt at de har blitt mer sammenhengende, se kart på side 11.

Figur 1 Oversikt over hvor mange dekar som finnes i hver arealklasse i de forskjellige registrerte epoker.

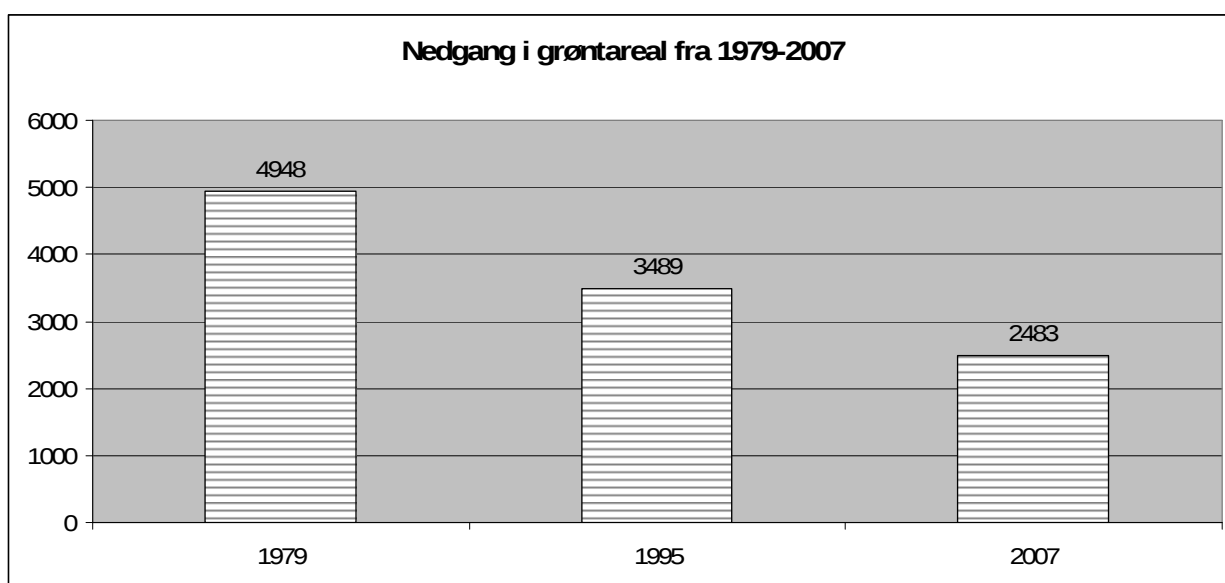
3.1.2 Restområder: områder for rekreasjon og "grønne" forbindelseslinjer

Det er i dag i underkant av 2500 dekar med restarealer igjen innenfor Drøbak tettsted. Figur 2 viser nedgangen i grøntområder fra 1979 og frem til i dag. Kart på side 12 viser restområder og viktige rekreasjonsområder, samt mulige forbindelseslinjer mellom disse og mellom disse og bebygde arealer.

Det har vært en sterk nedgang i muligheten for å tilrettelegge "grønne" forbindelseslinjer mellom sentrumsnære områder og markaområder siste 30 år. Våre undersøkelser viser at praktisk talt alle de grønne forbindelseslinjene "korridorene" som folk kunne benytte seg av for å komme fra sentrum og ut til marka i 1979 er borte i dag. For å komme seg fra for

eksempel Drøbak sentrum og ut til marka, er man i praksis nødt til å forsere veier og boligområder uansett hvilken rute man velger å gå.

En overlagsanalyse mellom de arealene som i dag er definert som grønne og de arealene som i reguleringsplanen er planlagt utbygd viser at ca. 225 daa av gjenværende grøntareal er planlagt utbygd. Ofte er dette små biter i ytterkant av grøntområdene og delvis kan disse småbitene skyldes for dårlig presisjon i digitaliseringen av de ulike temalagene. En ganske stor del av arealet består av arealer på museumstomta som er definert som "utbyggingsareal" i reguleringsplanen. Totalt 25 daa av disse planlagt utbygde arealene berører registrerte naturtypelokaliteter. Også her utgjør lokaliteter på museumstomta mye av arealet, men det er eksempler på at også andre viktige naturtyper berøres mer eller mindre.

Figur 2 Viser nedgangen i grøntarealer fra 1979 til 2007. Areal fra hytteområdene er holdt utenfor.

3.2 Naturtypelokaliteter

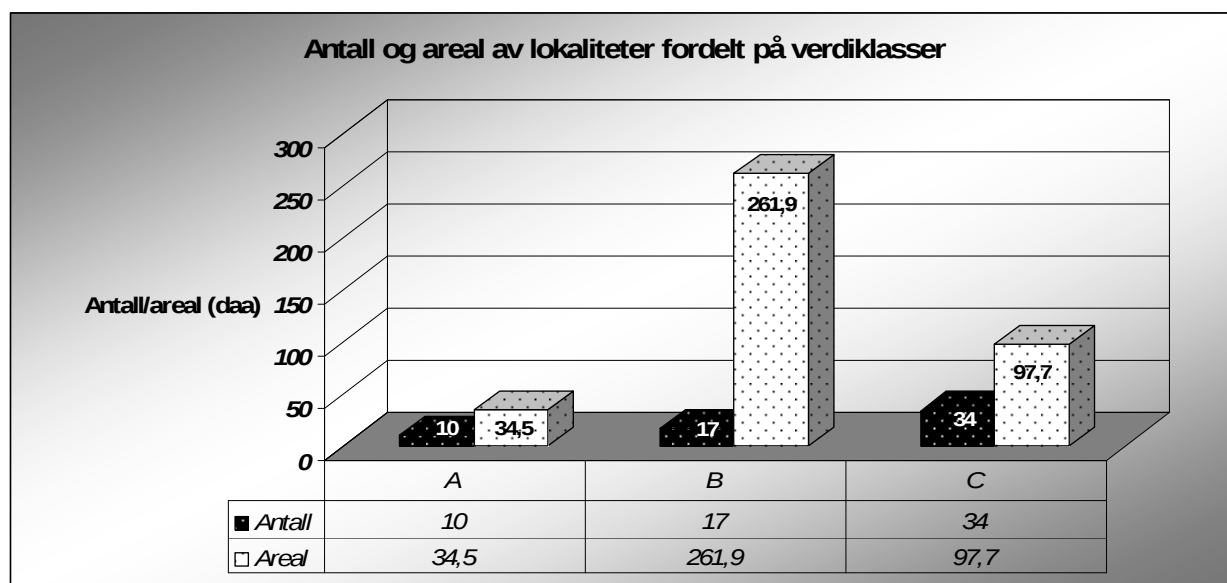
Innenfor Drøbak tettsted ble det definert og avgrenset 61 naturtypelokaliteter (tabell 1, figur 3 og kart side 13). 23 av disse er kategorisert som naturtypen *store gamle trær* som er den hyppigst forekommende naturtypen med 38 % av lokalitetene, men bare 5 % av arealet naturtyper. Det er en klumping av denne naturtypen i områdene rundt golfbanen. I de tettest bebygde områdene, særlig mot sør er selv enkelttrær av en hvis dimensjon sjeldent forekommende. Der trærne finnes igjen i dag vokser de langs veier, i parker og inne i private hager. Mange gamle trær finnes også innenfor flere and registrerte naturtyper, særlig innenfor naturtype *parklandskap* og *rik edellauvskog*. Dammer utgjør til sammen 13 lokaliteter (21 %), men arealet er beskjedent. *Rik edelløvskog* er den naturtypen som alene utgjør det største arealet med 160 dekar (40,6 %) og hovedtype skog med flere naturtyper utgjør totalt det aller meste av arealet (296,6 dekar, 75,3 %).

Med tanke på antall er det flest lokaliteter som er vurdert som lokalt viktige (C verdi) etterfulgt av B (viktige) og A (svært viktige) lokaliteter (figur 3). Arealmessig er det de viktige lokalitetene som dominerer med 65,5 %. 8 av 10 A lokaliteter er dammer som ofte får høy score pga. funn av amfibier. Det er generelt gjort funn av få andre rødlistede arter enn amfibier, men på noen lokaliteter finnes data på f. eks. øyestikkere. På golfbanen ble en dam, nr 473 - Golfklubben nord, funnet særlig interessant, med funn av bl. a. blodrød høstlibelle (EN) og særlig høstlibelle (VU).

Små fragmenter av rik edelløvskog ble funnet over spredt i Drøbak tettsted, men størrelse og kvalitet gjør at de ikke oppfyller kriteriene som er satt for å registrere alle disse som naturtyper.

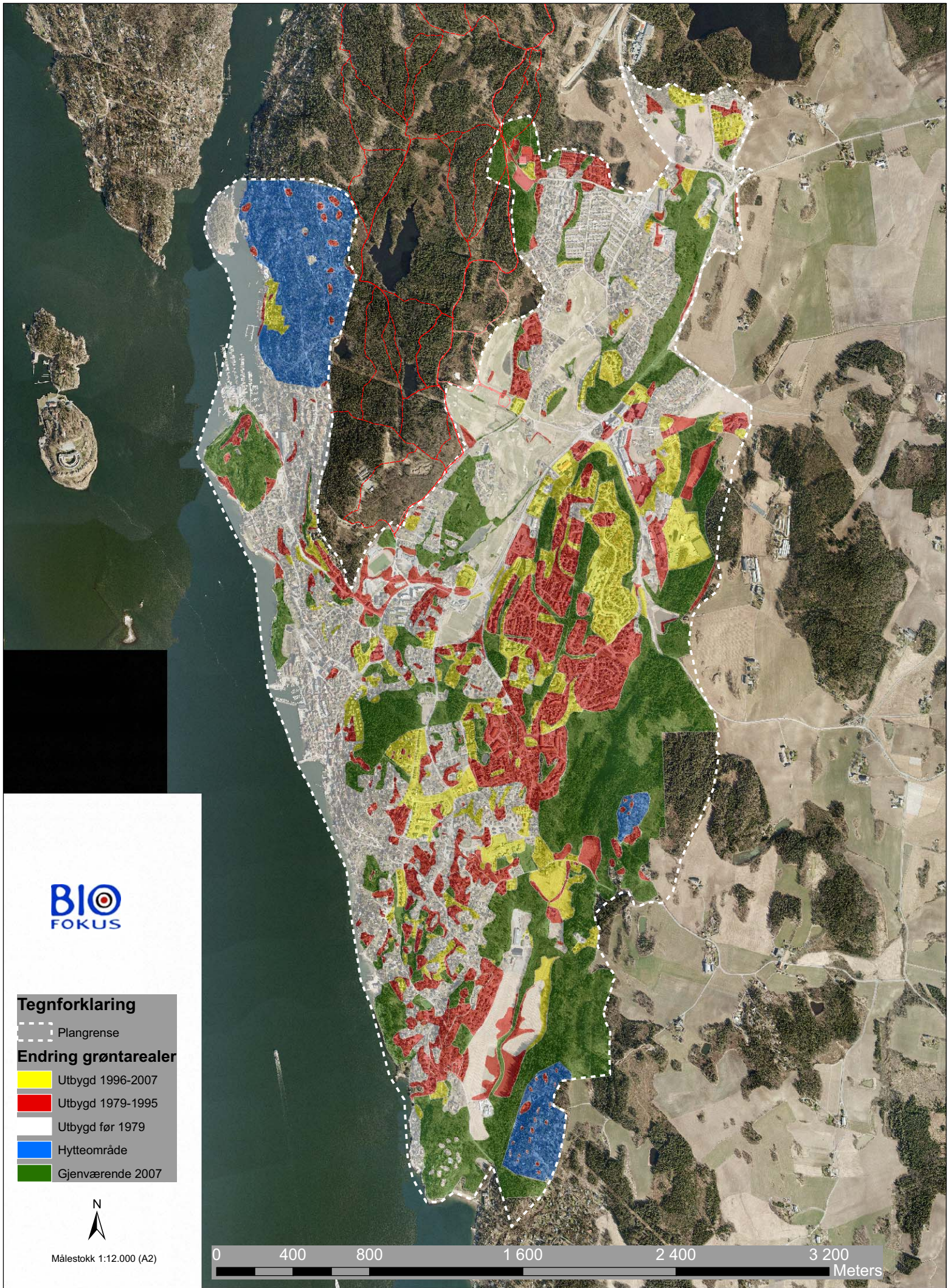
Tabell 1. Fordelingen av de ulike naturtypene på verdi, antall og areal.

Naturtype	Verdi	Areal (daa)	Antall
Dam	A	15,1	8
	B	3,1	3
	C	1,4	2
Gammel furuskog	C	10,1	1
Gammel granskog	B	66,8	1
Gammel løvskog	C	26,7	3
Gråor-heggeskog	B	21,1	1
Parklandskap	B	24,0	3
	C	14,9	3
Rik edellauvskog	A	18,8	1
	B	126,6	3
	C	14,6	4
Rik sumpskog	C	12,3	3
Rikt strandberg	B	13,7	2
Store gamle trær	A	0,5	1
	B	6,7	4
	C	17,8	18
Totalt		394	61

Figur 3. Fordelingen av svært viktige (A), viktige (B) og lokalt viktige (C) naturtyper registrert innenfor planområdet.

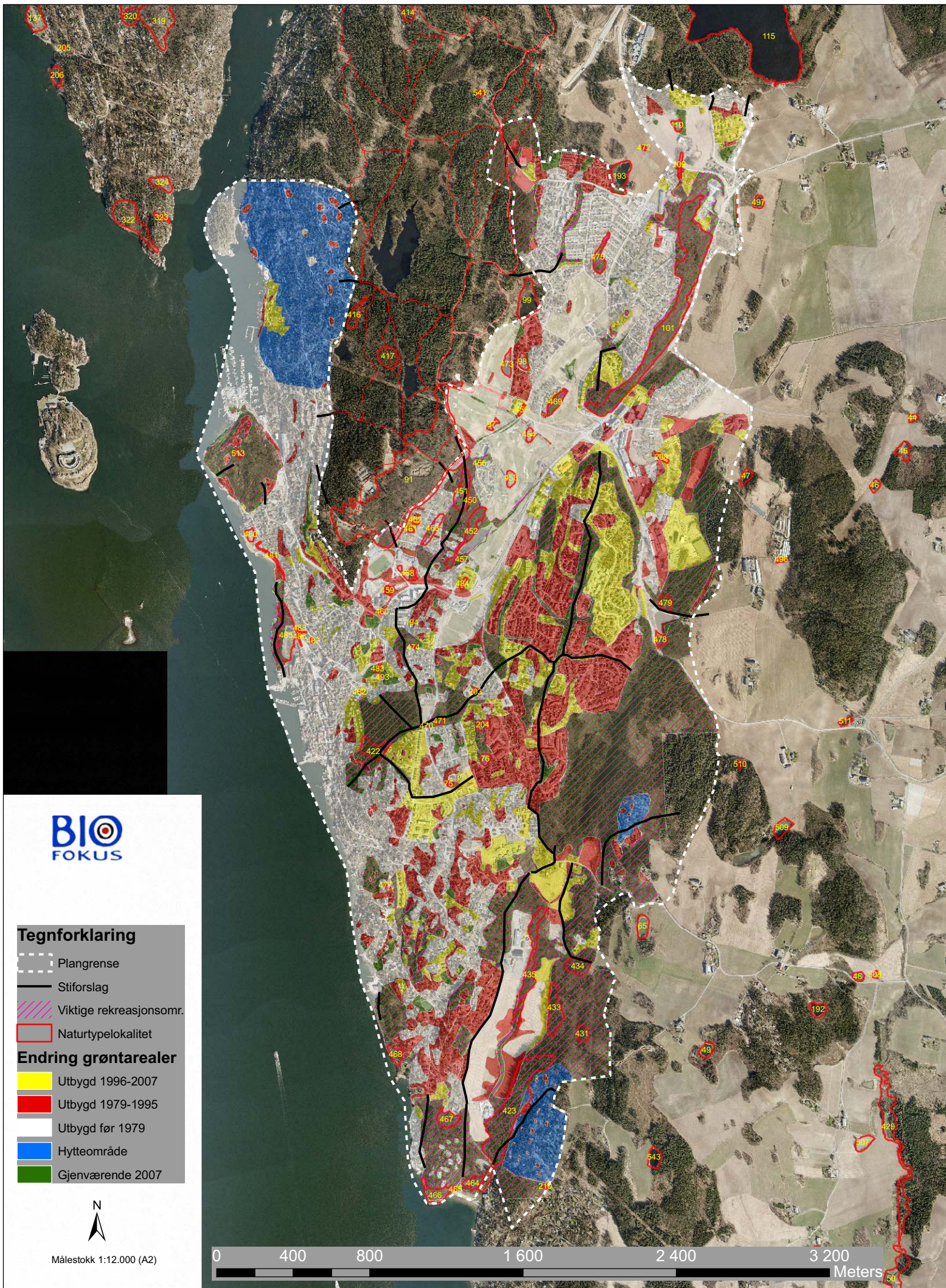
Oversikt over endring i grøntarealer frem til 2007 (Grøntstrukturanalyse i 2008).

Oversikt over registrerte naturtypelokaliteter innenfor Drøbak tettsted (Grøntstrukturanalyse i 2008).

4 Diskusjon

Våre, og tidligere undersøkelser, viser at det de siste 28 årene i gjennomsnitt har blitt borte i overkant av 80 dekar grøntareal årlig. Under våre befaringer i 2008 observerte vi flere steder at nye inngrep ble foretatt og ut fra gjeldende reguleringsplan vil fortsatt noen grøntarealer bli konvertert til bebygd areal. I 1997, etter første grøntstrukturanalyse (Frogn kommune 1996), ble viktigheten påpekt av å ivareta de grønne restområdene samt kystlinjen. Utnyttelsesgraden av grønne områder har imidlertid ikke gått ned etter at disse rådene ble gitt. Konsekvensene av dette er færre og mindre og mer fragmenterte grøntområder som vanskeliggjør eller umuliggjør å "lage" grønne korridorer og med mest mulig intakt vegetasjon. Mulighetene for rekreasjon og områder egnet som lekeplasser for barn i nærmiljøet har blitt sterkt redusert siden 1996. Andre konsekvenser av den stadige fortettingen av bebyggelsen er at Drøbak taper mer og mer av sitt karakteristiske preg som hvit by med grønne åssider. De grønne åssidene er i ferd med å forsvinne. For det biologiske mangfoldet er også denne utviklingen negativ. Grøntstrukturens eksistens gir livsgrunnlag og spredningsmuligheter for levende organismer. Den har også betydning for områdets lokalklima, luftmiljø og støy.

De grønne forbindelseslinjene, for eksempel fra Drøbak sentrum og gjennom Brunskogen til Marka, har blitt ytterligere fragmentert, og er i dag i praksis helt borte.

Ved videre planarbeid i Frogn kommune, er det derfor viktig at man tar grep for å sikre de viktigste grøntområdene som er igjen. Dette ble allerede påpekt i 1997 (Frogn kommune, 1997).

Store gamle trær er et viktig innslag i området. De finnes spredt til konsentrert over deler av byen. Selv om de fleste av disse trærne ikke er av de aller største dimensjonene, er de viktig både som estetiske elementer i landskapet og som habitat for biologisk mangfold. Trærne representerer kontinuitet, og kan være siste levested for arter som var vidt utbredt tidligere. Flere av trærne var også hule, eller hadde begynnende hulhet, hvilket er av stor betydning for en rekke spesialiserte organismer. Betydningen for biologisk mangfold vil derfor øke jo eldre og hule mange disse trærne blir. Det er derfor viktig at slike trær får stå. I tillegg bør døde greiner o. l. ikke fjernes så sant dette ikke er absolutt nødvendig av sikkerhetsmessige grunner. Det bør videre vurderes å plante mer eik i områder som i dag nesten er frie for store gamle trær.

På golfbanen er det anlagt en rekke dammer, noen av disse dammene har klart et meget høyt potensial for biologisk mangfold, særlig for virvelløse dyr som er knyttet til vann, og en bedre undersøkelse av disse bør gjøres. Noen av disse dammene mudres fra tid til annen, og dette virker trolig negativt for enkelte organismer. I tillegg har enkelte dammer svært lite kantvegetasjon. Nord på golfbanen finnes en forholdsvis stor dam hvor det under befaringen ble observert store mengder øyenstikkere, deriblant to rødlistearter. Riktig skjøtsel av dammene på golfbanen vil derfor kunne gi svært gode lokaliteter for øyenstikkere og andre organismer knyttet til dammer.

Dagsommerfuglen sydlig ringvinge (Lasiommata megera) ble funnet i antall ved Elleskjær 21.08.08. Denne arten er relativt nylig funnet i Drøbak, og det ser ut til at den er i ferd med å ekspandere innover i Oslofjorden. Foto. Ole J. Lønnve.

5 Referanser

- Bolghaug, C. og Dolmen, D. 1996. Dammer og småtjern rundt Oslofjorden; fauna, flora og verneverdi. Vitenskapsmuseet rapport zoologisk serie 1996 - 4, s.38.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.
<http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500031188&language=0>
- Frogn kommune. 1996. Grøntstruktur i Drøbak tettsted. Rapport.
- Heggland, A., Abel, K. og Reiso, S. 2004. Viltkartlegging i Nesodden, Frogn og Ås kommuner. Siste Sjanse-notat 2004-6, s.11.
http://biolitt.biofokus.no/rapporter/sistesjansenotat_2004-6.pdf
- Heggland, A. og Blindheim, T. 2004. Kvalitetssikring av naturtypeinformasjon i Frogn kommune. Siste Sjanse-notat 2004-13, s.25.
http://biolitt.biofokus.no/rapporter/sistesjansenotat_2004-13.pdf
- Sandås, K. 2007. Oversikt over registrerte amfibiedammer i Frogn kommune. Exel regneark.
- Strand, L. Å. 1996. Dammer i Follo. Rapport, s.38.

6 Naturtypelokaliteter, beskrivelser

Nedenfor er de enkelte naturtype-lokaliteter som er registrert innenfor Drøbak-tettsted listet opp sortert på lokalitetsnummer. Lokaliteter fra nr. 450 er nye (registrert i 2008).

75 – Sogsti nordre

Store gamle trær - Svært viktig

En fredet eik. Treet ble fredet 10.02.1928, og har status som botanisk naturminne.

DN-rapport 1995-3

76 – Rånåsdammen søndre

Dammer - Svært viktig

Amfibiedam, registrert i Viltkartleggingen 2003 som objekt nr. 2055, og tidligere registrert som salamanderdam (kilde: Strand 1996). Sandaas (2004), "Søndre Rånåsdam" objekt nr. 163, har påvist stor-, liten salamander, frosk og satvtege i dammen. Status opprettholdes som svært viktig naturtype.

Viltkartlegging 2003, Strand 1996, Sandaas 2004

91 – Seiersten skanse

Rik edellauvskog - Svært viktig

Større område med rik edelløvsog, kantområder og tregrupper knyttet til festningsområdet. Avgrensningen er nokså "vid", og videre undersøkelser kan trolig splitte området i mer fornuftige og enhetlige del-lokaliteter. Stor treslagsvariasjon, bl.a. med eik, ask og lind. Boreale løvtrær forekommer også, bl.a. en del osper. Rikt feltsjikt. En del grove løvtrær. Rik edellauvskog over så pass store arealer er nokså sjeldent, og området vurderes som en naturtype av høyeste verdiklasse. Fuglelivet er rikt, og området er på den bakgrunn kartlagt som et viktig viltområde

Biologisk mangfold i Follo; rapport II 1996, Biologisk mangfold, Viktige områder i Frogn; kart 1996, Hurumregistreringen 1990, Miljøvernregistreringen 1976

97 – Nordre Belsjø, nedre dam

Dammer - Lokalt viktig

Det eksisterer svært lite dokumentasjon vedrørende denne dammen. Under tvil tas dammen med som en lokalt viktig naturtype, da den ligger i tilknytning til kulturlandskap og kan ha interessante forekomster av biologisk mangfold. Kommentar: Er dammen riktig lokalisert? Dammen er ikke kategorisert som vannflate på digitalt kartverk. Derimot finnes en dam noe lengre sør, ute i det åpne kulturlandskapet....kan dette være den "riktige" dammen? Sandaas (2007) omtaler dammen som "Drøbak golfbane" objekt nr 102. Dette siste må være riktig dam. Ingen amfibier registrert. Dammen kan være en viktig øyenstikkerlokalitet. Status som lokalt viktig opprettholdes.

Biologisk mangfold i og langs vassdrag i Follo 1995, Sandaas 2007

98 – Nordre Belsjø, øvre dam

Dammer - Svært viktig

Dammen ble besøkt 28.08.2008. Frodig dam med bred dunkjevle og en del tjønnaks. *S. vulgatum* (VU) ble observert. I tillegg skal det være stor og liten salamander, frosk og padde her (Sandaas 2005, objekt nr. 103). Dammen vurderes derfor som svært viktig.

Biologisk mangfold i og langs vassdrag i Follo 1995, Sandaas 2007

99 – Berledammen

Dammer - Svært viktig

Amfibiedam, registrert i Viltkartleggingen 2003 som objekt nr. 2046, og tidligere registrert som potensiell amfibiedam (henvisning til Biologisk mangfold i og langs vassdrag i Follo 1995). Besøkt 28.08.2008. Frodig dam med bred dunkjevle og flytebladvegetasjon. *Sympetrum vulgatum* observert i antall (belegg ♂/♀) Stor og liten salamander er funnet i dammen. I nordenden av dammen finnes et lite parti med rik sumpskog. Treslag: bjørk, svartor, gran og litt gråor. En del død ved (vindfall etc.) Mye fredløs. Andre planter: skogsivaks, vassrørkvein og klourt. I kanten ut mot dammen vokste det mengder av bred dunkjevle. På bakgrunn av dette har grensen for lokaliteten blitt justert, og

statusen til lokaliteten som svært viktig opprettholdes.

Viltkartlegging 2003. Sandaas 2005

101 – Gislerud

Rik edellauvskog - Viktig

Lokaliteten ble oppsøkt 28.-29.08.2008. I sør har lokaliteten or-askeskog med et tresjikt som preges av spisslønn og ask med innslag av gråor og alm. I et underetasjet tresjikt er gran sparsomt representert.): Lokaliteten er forholdsvis stor med varierende kvaliteter. Partier med en del eik, andre partier med dominert av lønn, ask, alm, hassel. Enkelte steder var det en del død ved. Innimellom stod store grantrær, med diametere opp mot 90 cm. På bakken var det stedvis mye liljekonvall. Oksetungesopp ble funnet på to steder. Ingen av løvtrærne hadde spesielt store dimensjoner, maks 50-70 cm. Det var også i kantområdene opp mot bebyggelsen foretatt noe felling av trær for en tid tilbake, trolig på grunn av utsikten? Registrert av Frogn kommune 1998, med bakgrunn i følgende kilder: (Nordre del): Biologisk mangfold, viktige områder i Frogn; kart 1996. (Søndre del). Lokaliteten vurderes som viktig.

Hurumregistreringen 1990, Korsmo 1974

110 – Ottarsrud, dam

Dammer - Lokalt viktig

Dam i tilknytning til kulturlandskapet. Strand (1996) har undersøkt dammen, og kun funnet vanlig frosk her. I følge Sandaa (2005, objekt nr 112) er det stor salamander her. *Sympetrum vulgatum* (VU) ble observert her i 2008. Dammen har mye myrkongle og tjønnaks. Rundt dammen står 18 store bjørketrær. Stor og liten salamander skal være funnet i dammen. Rundt dammen er det 9 store bjørketrær, og i området rundt er det mye hassel, innslag av osp, ask og lønn. I tillegg ganske mye forvillet spirea. På skogbunnen vokste en del liljekonvall. Ellers var det en plass for lagring av ved nær dammen og hele området var blitt brukt som hestebeite, men det virket som om dette var en stund siden. Dammen er praktfull, og lokaliteten vurderes som svært viktig.

Dammer i Follo 1996

193 - Heerveien (dam)

Dammer - viktig

Amfibiedam, registrert i Viltkartleggingen 2003 som objekt nr. 2047. Sandaas (2005, objekt nr. 111) fant liten salamander og frosk i dammen. Lokalitet ble oppsøkt 22.08.2008. I sør-enden er det et parti dominert av gråor, bjørk og ask (nesten bare små trær), men også innslag av andre trær som rogn, ask og gran. Langs veien vokste dessuten noe svartor. Skogbunn med mye mjødurt. Mot dammen fikk derimot skogen en mer sumpete karakter. Noe tipping av hageavfall/kompost langs veien. På bakgrunn av dette ble avgrensingen av lokaliteten justert slik at dette partiet kom med. Lokaliteten vurderes til regionalt viktig.

Viltkartlegging 2003, Sandaas 2005

194 - Brage-Hansen sementert hagedam

Dammer - Svært viktig

Amfibiedam, registrert i Viltkartleggingen 2003 som objekt nr. 2056, og tidligere registrert som salamanderdam (kilde: Strand 1996). Unøyaktig lokaliseringsinformasjon.

Viltkartlegging 2003, Strand 1996

203 – Skogrodammen

Dammer - Svært viktig

Amfibiedam, registrert i Viltkartleggingen 2003 som objekt nr. 2086. Dammen er trolig fylt igjen med hageavfall og kvist, men kan restaureres. Sandaas (2004, objekt nr. 160) påviste stor-, liten salamander og frosk her. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig.

Viltkartlegging 2003, Sandaas 2003, Sandaas 2004

204 - Rånåsdammen nordre

Dammer - Svært viktig

Amfibiedam, registrert i Viltkartleggingen 2003 som objekt nr. 2087. Denne dammen ble gjenfylt ca 1984 og gjenåpnet i 2005. I følge Sandaas (2007, objekt nr 162) finnes stor-, liten salamander, frosk og padde her. Dammen vurderes som svært viktig.

Viltkartlegging 2003, Sandaas 2003, Sandaas 2007

208 - Hagemark - Viktig

Gammel hagemark med en rekke grove store eiker. Eikene måler opp til en meter i diameter. Feltregistreringer under Mis kartlegging

209 – Otterstad

Parklandskap - Viktig

Gammel allé inn til gård. Lokaliteten var tidligere usikkert avgrenset mot sør og nord. Lokaliteten ble oppsøkt 28.08.2008. Alléen fra hovedvei og in til Otterstad gård ble 19 lindetrær, hvorav 4-5 har diameter 40-70 cm diameter, 14-15 trær med diameter 80-100 cm funnet. På den andre siden av veien mot Heer skole fortsatte denne alleen med 13 lindetrær, største dimensjon ca 90 cm diameter. På bakgrunn av trærnes størrelse og antall ble avgrensningen av lokaliteten justert opp og lokaliteten må anses som viktig.

Feltregistreringer under Mis kartlegging

210 - Store gamle trær - Viktig

Gammel grovbarket eik på plen utenfor hytte som måler ca. en meter i diameter. Eika står åpent og trenger ikke noen form for skjøtsel.

MiS-kartlegging

422 - Tverkjegla sør

Urskog/gammelskog - Lokalt viktig

Forholdsvis rik furuskog i slakt vestvendt skråning. Hele biotopen har lågurtkarakter, den er rimelig godt sjiktet og er grovere enn omkringliggende skog bortsett fra i biotop lenger nord. Det er spredt med eik og hassel. Stedvis er det engpreget vegetasjon med rikere karplanteflora. Potensiale for sopparter knyttet til rik lågurtfuruskog. Rike lågurtfuruskoger er viktige for bevaring av biologisk mangfold. Størrelsen og mangel på dokumenterte rødlistearter, samt liten skoglig kontinuitet tilsier lokal verdi (C verdi). Det er tidligere dokumentert et større sammenhengende grøntområder med tredekning i området (Kilde: Grøntstrukturanalyse, Drøbak: kart 1997), men av det store arealet som inngår i

grøntstrukturanalysen, beholdes kun MiS-figuren som naturtypelokalitet

MiS-kartlegging

423 – Skiphelle

Urskog/gammelskog - Viktig

Variert område med mange nøkkelementer som: død ved (stående og liggende), grove trær, bergvegger, raviner, rasmarker, store mengder poresopp, bekkekløft, store steiner, grove læger, rik vegetasjon. Området bærer preg av å vært hevdet tidligere, antakelig som beiter. Verdien som skoglokalitet er nå imidlertid stor og vil øke etter hvert som skogen blir eldre. Skogen er stort sett flersjiktet (ikke i nord). Det er stor variasjon i naturtyper med oraskeskog, gammel granskog, rik edelløvskog, gammel edelløvskog, og gammel løvskog med osp og bjørk. Søndre del ned mot sjøen er en gråor-heggeskogtype med gran og skavgras. Tre rødlistearter ble registrert (hvit vedkorallsopp (sjelden), grønnsko (hensynskrevende) og granrustkjuke (hensynskrevende)). På bakgrunn av de kvaliteter som finnes vurderes lokaliteten og være av regional verdi. Tidligere registreringer i området dekker et større areal, som overlapper med flere MiS-figurer (423, 431, 433, 434), og beskrives som "Lokaliteten innehar relativt urørt, naturpreget edelløvskog med høy andel av dødved i ulike stadier. Området har meget stor verdi" (kilde: Biologisk mangfold i Follo; rapport II 1996, Biologisk mangfold, viktige områder i Frogn; kart 1996). MiS-figurene beholdes som naturtypelokaliteter.

MiS-kartlegging

431 - Sørli vest I

Gammel lauvskog - Lokalt viktig

Rik vestvendt løvskogsli med blåveis og skogbingel i feltsjiktet. En del grov osp- og bjørkeskog, samt noe yngre boreal- og edel løvskog. På sikt viktig biotop for arter knyttet til gammel løvskog med død ved og grove trær. Potensiale for rik soppflora. Da biotopen er liten og enda mangler typiske gammelskogs kvaliteter settes verdien til C (lokalt viktig).

Tidligere registreringer i området

433 - Leiumfaret nord

Gammel lauvskog - Lokalt viktig

Lokaliteten utgjør et større sammenhengend løvskogsområde på til dels rik grunn. Enkelte områder er dominert av tettere granskog og deler er preget av forholdsvis nylig hogst. Lokaliteten er tydelig preget av tidligere jordbruksdrift. Skogen er flersjiktet med god spredning og treslagssammensetningen er variert. Skogen er forholdsvis ung, men grovere trær finnes spredt. Lind vokser gjennom hele biotopen også i nord hvor det er fattigere grunn. I de rikeste partiene finnes planter som blåveis, myske, myskegras og skogbingel. Tidligere registreringer i området dekker et større areal, som overlapper med flere MiS-figurer (423, 431, 433, 434), og beskrives som "Lokaliteten innehar relativt urørt, naturpreget edelløvskog med høy andel av dødved i ulike stadier. Området har meget stor verdi" (kilde: Biologisk mangfold i Follo; rapport II 1996, Biologisk mangfold, viktige områder i Frogn; kart 1996, Grøntstrukturanalyse: kart 1997)). MiS-figurene beholdes som naturtypelokaliteter.

MiS-kartlegging

434 - Røyspytten sør

Gammel lauvskog - Lokalt viktig

Område med bjørk, ask, svartor, osp og eik hvor grana er hogd ut. Til dels grove trær som står litt sprett. Det er lite død ved og gadd. Lokaliteten ligger dels på flate og dels i bratt vestvendt noe skrinnere skråning med bar og løvblandingsskog. Biotopen omfatter ikke yngre rettstammet ask i sør. Gammel løvskog er viktig å ivareta for en rekke arter. Denne biotopen er imidlertid forholdsvis påvirket og gis derfor verdi som lokalt viktig (C verdi). Tidligere registreringer i området dekker et større areal, som overlapper med flere MiS-figurer (423, 431, 433, 434), og beskrives som "Lokaliteten innehar relativt urørt, naturpreget edelløvskog med høy andel av dødved i ulike stadier. Området har meget stor verdi" (kilde: Biologisk mangfold i Follo; rapport II 1996, Biologisk mangfold, viktige områder i Frogn; kart 1996). MiS-

figurene beholdes som naturtype-lokaliteter.

MiS-kartlegging

435 - Elle øst

Gråor-heggeskog - Viktig

Typisk bekkedragsbiotop på leirgrunn. Tidligere jordbruksmark som nå er grodd igjen med forholdsvis grov løvskog. Mye læger og gadd av en rekke løvtrær. Potensielt viktig viltbiotop. Skogen er stedvis grov til å være løvskog. I nord er det et flatere område hvor det er dannet en dam i forbindelse med graving øst for bekken. Rike og frodige løvskoger med eldre trær og død ved er svært viktige for biologisk mangfold, lokaliteten gis derfor verdi som viktig (B verdi). En del av MiS-biotopen overlapper med arealer der det tidligere er registrert naturverdier, bl.a. "Store områder med høyt biotopmangfold", kilde: Grøntstrukturanalyse: kart 1997) og "vakkert landskap med friarealer, jordbruksarealer og utmarksarealer (Trolldalen), hvor bekken utgjør et potensiale med m.h.t. produksjon av fisk, spesielt sjørret" (kilde: Biologisk mangfold i Follo; rapport II 1996, Registrering av sjørretvassdrag i Oslo og Akershus i 1996. Foreløpige resultater, Biologisk mangfold i og langs vassdrag i Follo 1995).

MiS-kartlegging

450 – Follo Museum-dam

Dammer - Viktig

Gammel gårdsdam. Vegetasjonen er preget av sennegrass, myrkongle og liten andemat. Dammen er liten, men vi antar at den aldri tørker helt inn. Funn av liten salamander (Sandaas, 2007), objekt nr 199. Dammen kan også ha potensial for andre amfibier og vannlevende invertebrater, og vurderes derfor som viktig.

Sandaas 2007

451 – Follo Museum-tun

Parklandskap – Lokalt viktig

Område med en del store eiketrær med dimensjoner opp mot 60 cm. Deler av lokaliteten fungerte som hestebeite. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig. Først og fremst på bakgrunn av eiketrærne

452 – Ullerud skog

Rik edelløvskog - Viktig

Skogparti med eik, lind, lønn hassel, ask og osp. Utviklet lågurtsamfunn med typiske planter som liljekonvall, skogbingel, fingerstarr, kranskonvall og ormetelg. Lokaliteten ble mer og mer preget av naturskog fra øst mot vest (retning dammen), med bedre kontinuitet i både levende og død ved. Lokaliteten avgrenses langs en bekk som var lagt i rør utstrøms av dammen. Her vokste det en god del alm, lind og lønn. Noe død ved. Ellers var det hivd litt skrot her og der samt hageavfall i kanten mot bebyggelsen. Pga at bekken er lagt i rør, er denne delen av lokaliteten sterkt preget av inngrep.

Området hadde allikevel såpass med potensielle kvaliteter at den vurderes som viktig.

453 - Treklynge på golfbanen

Store gamle trær – Lokalt viktig

Eikebestand med 7 trær fra 40 til 90 cm i diameter. Litt lind, lønn og bjørk forekommer også. I nedkant av lokaliteten er det rester etter lågurtvegetasjon. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig.

454 - Privat hage ved golfbanen

Store gamle trær – Lokalt viktig

Liten spredt eikebestand i en privat godt opparbeidet hage (plener, bedd, steinlegging osv). Flere trær med relativt bra dimensjoner, største tre ca 80-90 cm. Lokaliteten vurderes som lokalt viktig på bakgrunn av trærnes størrelse. Får disse stå urørt, vil deres verdi øke med tiden.

455 – Belse gård

Store gamle trær – Lokalt viktig

En eik med diameter ca 70 cm. Vurderes som lokalt viktig ut fra treets størrelse.

456 – Allé langs Belsjøveien

Store gamle trær – Lokalt viktig

Mange flotte eik- og asketrær med diameter rundt 70 cm. Trærne vurderes som lokalt viktige pga. størrelsen på trærne og det potensialet de kan utvikle på sikt.

457 – Ullerud, nordre

Store gamle trær – Lokalt viktig

Eik (diameter 70 cm brysthøyde). Lokaliteten gis verdi lokalt viktig pga. treets størrelse.

458 – Seiersten skole

Store gamle trær - Viktig

2 flotte eiketrær, 80-90 cm i diameter. Den ene med begynnende hulhet. Trærne står i et parklandskap. Trærne vurderes som viktig naturtype ut i fra størrelsen og at det ene treet var begynt å bli hult.

459 - Frogn Kommunehus, ved parkeringsplass

Parklandskap - Viktig

Lysåpent område med bl.a en stor eik (diameter 110 cm), stor gammel furu og en ask, samt noen mindre trær, som eik. Det er en skjønnsmessig sak om dette området skal vurderes som naturtypen *parklandskap* eller *store gamle trær*. Vi har valgt her å vurdere det som parklandskap for å få med helheten til lokaliteten, og ikke bare de største trærne. På bakgrunn av størrelsen til noen av trærne vurderes området som viktig.

460 - Frogn Kommunehus, nedsiden mot riksvei

Store gamle trær – Lokalt viktig

En stor eik, 60 cm diameter. Denne eika tas med, under tvil, som en viktig naturtype pga. treets størrelse.

461 - Privat hage ved Seiersten 1

Rik edelløvskog – Lokalt viktig

Hage med preg av rik edelløvskog. Eik med diameter 60 cm.

Lokaliteten kan ha et vist potensial, selv om den befinner seg i en privat hage og er relativt liten. Den ligger riktignok ikke langt fra Naturtypelokalitet 91, Seiersten Skanse, og må betraktes som en del av dette skogområdet. Siden rik edelløvskog er en truet naturtype i Norge kommer derfor denne hagelokaliteten med som lokalt viktig.

462 - Privat hage ved Seiersten 2

Rik edelløvskog – Lokalt viktig

Hage med preg av rik edelløvskog. Eik med diameter 60 cm.

Lokaliteten kan ha et vist potensial, selv om den befinner seg i en privat hage og er relativt liten. Den ligger riktignok ikke langt fra Naturtypelokalitet 91, Seiersten Skanse, og må betraktes som en del av

dette skogområdet. Siden rik edelløvskog er en truet naturtype i Norge kommer derfor denne hagelokaliteten med som lokalt viktig.

463 - Boligfelt ved Seiersten

Store gamle trær – Lokalt viktig

Fin eikebestand langs bebygd jorde fra 1950-tallet. Noen trær med diameter opp mot 80 cm. Lokaliteten går gjennom flere private hager. Antallet og størrelsen på trærne gjør at de må vurderes som lokalt viktig.

464 - Skiphellebukta

Rik sumpskog – Lokalt viktig

Sumpskog med svartor, gran og bjørk. Bra kontinuitet i død ved. Ellers ble det funnet sverdlilje, leddved, springfrø, krossved, flourt, langstarr, skogsivaks, lyssiv, fredløs, hegg og alm. Ellers var vannet brunt (ukjent grunn), dessuten så det ut til at det i fortid hadde foregått en eller annen form for aktivitet på lokaliteten. Her var rester etter jordvoller. Kan hende at sumpskogen var blitt dannet som et resultat av denne aktiviteten. Lokaliteten sjekket for amfibier (Bolhaug & Dolmen, 1996) uten funn. Stor salamander skal være funnet her i 1960. Lokaliteten vurderes foreløpig som lokalt viktig.

Bolhaug & Dolmen, 1996

465 - Skiphellebukta, badestranda

Store gamle trær – Lokalt viktig

Stor ask, ca 80-90 cm diameter. Flott og fritt plassert på stranda. Lokaliteten får foreløpig verdig som lokalt viktig.

466 - Skiphellebukta, strandberg

Rikt strandberg – Viktig

Strandberg med en del sivevann. Dette gav grunnlaget for en ganske rik flora. Her vokste strandløk, mye blodstorkenebb, slåpetorn, markmalurt, bergmynte, hvitbergknapp, div. roser, engknoppurt, origano, nikkesmelle (NT), storblåfjør, lakrismjelt, harekløver, kantkonvall, gjeldkarve, flekkgriseøre, smørbukk, hvitmaure, blåknapp, alm, svartor. Det var noe innslag av hageflykninger som berberis. Fant også noe som så ut som kjempebjørnekkjeks. Denne lokaliteten ligger i et område med mye ferdsel samt utbyggingspress av hytter og

helårsboliger. Det rike artsinventaret av planter tyder på at dette kan være en viktig lokalitet også for andre organismer, særlig insekter og da spesielt sommerfugler. På bakgrunn av dette vurderes derfor lokaliteten som viktig.

467 – Elle

Rik edelløvskog – Viktig

Lokaliteten bærer preg av rik edelløvskog med eik og ask. Vegetasjonen har et klart lågurtpreg, men med innslag av mer ordinære ting som blåbær. Området var preget av tidligere tiders bruk, og skogen var derfor ung. To kjemper av noen lindetrær finnes i ytterkant av lokaliteten med diameter på ca 1,5 og 2,0 meter brysthøyde. Den største var rått og hul, med mye spor etter trelevende insekter. De biologiske verdiene til denne lokaliteten er nok i første rekke knyttet til disse eiketrærne, og vi er litt i tvil om disse burde skilles ut som en egen naturtype. Lokaliteten vurderes som viktig på bakgrunn av de store lindetrærne. Disse trærne bør undersøkes nøyere med tanke på sjeldne arter.

468 - Elleskjær

Rikt strandberg – Lokalt viktig

Strandberg med innslag av blodstorkenebb, kantkonvall, engknoppurt, strandløk, vivendel, smørbukk, blåknapp, asal og smørbukk. På lokaliteten fløy sommerfuglen *Lasiommata megera* i antall (21.08.2008). Drøbak ble for få år siden ny nordgrense på østsiden av Oslofjorden for denne arten. Dessuten ble sørlig høstlibelle (VU) observert. Lokaliteten bar ellers preg av hageflykninger som syrin, berberis og skvalderkål i tillegg til at den blir brukt som badeplass om sommeren. Lokaliteten er vest-vendt og med et ganske bra artsinventar. Sannsynligvis er dette en rik insektlokalitet med en del spesielle arter. Lokaliteten vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig.

469- Dyrløkke, golfbane

Rik edelløvskog – Lokalt viktig

Ca 40 eiketrær med diameter 30-60 cm. Skogen nokså monoton. Det har vært en eller annen form for skjøtsel her, hvor dødt trevirke har blitt fjernet. Noe innslag av lind, hassel, lønn, gran, selje, furu og osp. Vegetasjonen har lågurtkarakter, bl.

a. med liljekonvall. På skogbunnen kom det opp mye kirsebær. Gitt at eiketrærne på denne lokaliteten får stå i fred, kan dette bli en meget fin eikebestand på sikt. Det kan hende at fortsatt skjøtsel til en viss grad kan være fornuftig så ikke lokaliteten gror igjen av tett skog. Død ved bør derimot ikke fjernes, da det vil kunne øke verdien. Lokaliteten vurderes foreløpig som lokalt viktig.

470 - Tverkjegla 1

Store gamle trær – Lokalt viktig

Eik på 80-90 cm diameter langs fortau. Flere store greiner var kappet av trolig for å hindre eventuelle ulykker. Eika står fritt og solesponert og vurderes derfor som lokalt viktig.

471 - Tverkjegla 2

Store gamle trær – Lokalt viktig

Spisslønn på 80-90 cm diameter omgitt av mer eller mindre krattaktig ungsog med et vist preg av rik edelløvsog med lågurt vegetasjon. Det kom opp til dels mye lønn og ask på lokaliteten. Størrelsen på teet gjør at den kommer med som en lokalt viktig naturtype.

472 - Ottarsrud, ask

Store gamle trær – Viktig

Stor ask, ca 90 cm diameter. Frittstående og eksponert på et jorde. Ble vandalisert i august 2008. Skaden er forsøkt reparert, trolig med hell. Treets størrelse og frittstående plassering tilsier at den bør vurderes som viktig.

473 - Golfklubben nord

Dammer – Svært viktig

Frodig dam med bred dunkjevle, sverdlilje og mye tjønnaks. Kransalger. Bra øyestikkerlokalitet. Følgende arter ble observert: *Lestes sponsa*, *Aeshna juncea*, *Sympetrum danae*, *S. vulgatum* (VU) og *S. sanguineum* (EN). I tillegg til en *Aeshna* sp. (litt mystisk, liknet *A. mixta*). Observert også en frosk (ukjent art). Ble sjekket for amfibier (Sandaas, 2007), objekt nr 201, uten noen funn i dammen. Riktignok ble en salamander observert på gresset rundt dammen. Trolig finnes flere amfibier her. Dammen ligger relativt nær skog og andre egnede habitater for amfibier, og golfbanen burde ikke være et alt for stort problem for disse å bevege seg gjennom for å komme til og fra

dammen, selv om gressklipping på golfbanen utvilsomt kan være et problem. Verdien A settes på grunnlag av funn av øyestikkerne og at den sannsynligvis har et stort potensial for amfibier.

474 - Høyenhallveien

Store gamle trær - Viktig

Stor eik med diameter ca 100 cm. Treet står inne i en privat gammel hage. Størrelsen på dette treet gjør at den vurderes som viktig.

475 - Restparti med skog mellom bebyggelsen på Heer

Rik edelløvsog – Lokalt viktig

Restbiotop med rik edelløvsog. Bra artsinventar av trær (eik, lind, hassel, lønn og hassel). Vegetasjonen bar preg av lågurt. Her vokste det smørbukk og liljekonvall. Ingen trær med store dimensjoner. Noe hugst var utført i sørenden av lokaliteten, trolig pga. at trærne skygget for utsikten. Ellers bærer lokaliteten preg av nærheten til bebyggelsen med hageavfall i kantene og hageflyknninger. Det går dessuten en sti gjennom lokaliteten. Lokaliteten kan være viktig for insekter. Dessuten kan den fungere som en korridor i et ellers bebygd område. På bakgrunn av dette vurderes den derfor foreløpig som lokalt viktig.

476 - Økedal 2

Store gamle trær – Lokalt viktig

Frittstående stor bøk, ca 100 cm diameter. Treet er et frittstående tuntre. Treet ble ikke undersøkt, men størrelsen tilsier at dette treet kan være viktig for en rekke arter. Basert på "føre-var" – prinsippet vurderes derfor dette treet som lokalt viktig.

477 - Økedal 1

Store gamle trær – Lokalt viktig

6 lindetrær på 70-80 cm i diameter samt en ask på 80 cm som utgjør en liten allé langs veien. Noen av trærne kunne ha potensielt begynnende hulhet, men dette ble ikke undersøkt godt nok. Lokaliteten vurderes foreløpig som lokalt viktig.

478 - Trolldammen, syd

Rik sumpskog – Lokalt viktig

Sumpskog med gråor, bjørk, gran og *Salix* sp.. Her vokste mye myrkongle, samt bekkeblom og fredløs. Ingen av trærne

var store. Det var lite død ved, og noen gamle stubber var synlige. Denne sumpskogen er trolig en rest, som nok tidligere var en del av et større sammenhengende område. Trolldammen er en kunstig oppdemmet dam, men det går naturlig en bekk gjennom her. Mangel på nøkkelelementer samt områdets relativt dårlige tilstand gjør at lokaliteten under tvil vurderes som lokalt viktig.

479 – Trolldammen, nord

Rik sumpskog – Lokalt viktig

Sumpskog dominert av bjørk og vier. Her vokste litt myrkongle, ellers var det et stort parti med mye engsnelle. Gjennom sumpen går det et par bekker, men vannføringen i disse er svært liten, og området er neppe veldig flomutsatt. Området kan ha en viss funksjon for insekter og fugl. Denne sumpskogen er trolig en rest, som nok tidligere var en del av et større sammenhengende område. Trolldammen er en kunstig oppdemmet dam, men det går naturlig en bekk gjennom her. Mangel på nøkkelelementer samt områdets relativt dårlige tilstand gjør at lokaliteten under tvil vurderes som lokalt viktig.

480 - Ringgården

Parklandskap – Lokalt viktig

Privat hage med parklandskap nær stranda. Her står 3 store spisslønnetrær. Disse trærne er to-delte, men stammen ved basis ca 1 m i diameter. I tillegg finnes 4 store lindetrær, ca 1 m i diameter ved brysthøyde, og en eik på ca 1 m i diameter ved brysthøyde med begynnende hulhet. 3 mindre spisslønnetrær med diameter brysthøyde ca 50 cm finnes også innenfor området. Kastanje finnes også i denne hagen. Trærne står eksponert til, både m.h.p. sol, men også vind fra sjøen. Plenen rundt blir behørig klippet, og døde greiner på trærne blir etter hvert fjernet. Siden ingen rødlistearter ble funnet, vurderes foreløpig denne lokaliteten som lokalt viktig. Verdien til denne lokaliteten kan bli bedre om man setter inn enkelte skjøtseltiltak, f. eks at døde greiner ikke blir fjernet fra trærne, og at noen av dem får lov å ligge på bakken etter at de har ramlet ned. Dessuten at det rundt hvert tre bør være en sone hvor man ikke har plen, men mer naturlig vegetasjon.

481 - Niels Carlsens gate

Store gamle trær – Lokalt viktig

21 store styvete lindetrær i hekk/allé, 80-100 cm i diameter brysthøyde. En del buskas av forskjellig slag kom opp mellom trærne. Trærne står eksponert til mot stranda og sjøen. Det ble ikke gjort interessante artsfunn her, men lokaliteten har klart et potensial, og har derfor gitt lokal verdi. Skjøtsel av vegetasjonen rundt trærne bør vurderes.

482 - Drøbak by, Flatåsen

Store gamle trær – Lokalt viktig

Stor ask, >100 cm diameter utenfor boligblokk. Treet er meget høyt men noe store greiner som trolig har vært døde, har blitt kappet av. Stammen er greinløs relativt høyt opp og treet står eksponert til. Området rundt treet er preget av frisert plen og asfalt, samt bedd. Pga. treet's størrelse vurderes det til lokalt viktig, selv om det ikke ble gjort noen interessante funn på det. Treet kan ha et potesial, særlig hvis det på sikt blir hult.

483 - Drøbak by, Montessori skole

Store gamle trær – Lokalt viktig

Lindeallé med 13 styvete trær, diameter 40-90 cm. Trærne ble ikke undersøkt, men det er sannsynlig at noen av dem var begynt å bli hule. Lokaliteten bør undersøkes bedre. Foreløpig vurderes lokaliteten til lokalt viktig.

484 - Ullerud gård

Parklandskap – Lokalt viktig

9 store lindetrær i slags hekk med velklipt plen rundt, diameter 40-70 cm. Om lokaliteten skal vurderes som *Parklandskap* eller *Store gamle trær* er et skjønnsmessig spørsmål. Velger foreløpig å vurdere det til *Parklandskap*. Ingen funn av interessante arter ble gjort, men lokaliteten vurderes foreløpig som lokalt viktig basert på "føre var" prinsippet da trærne kan ha et vist potensial.

485 – Drøbak kirke med tilgrensede arealer

Parklandskap – Viktig

Innenfor denne lokaliteten er det 7 store eiketrær med diameter opp mot 100 cm brysthøyde og med begynnende hulhet, én stor svartor med brystdiameter >100 cm og 16 store gamle lindetrær i hekk

rundt kirkegården med diameter 50-90 cm. I tillegg forekommer spisslønn her. Området utenfor kirkegården består dels av plen, dels av arealer hvor vegetasjonen er mer naturlig, med innslag av lågurtvegetasjon og elementer fra Rikt strandberg som smørbukk og blodstorkenebb. Flere av trærne står eksponert til. På grunn av mangfoldet i store edelløvtrær og arealets størrelse er dette det flotteste enkeltområdet i selve Drøbak sentrum. Potensialet er stort for enkelte spesielle insektarter knyttet til edelløvtrær, særlig eik og lind. Dessverre er det lite død ved her, men noe finnes i grensen mellom kirkegården og friområdet bak. Området vurderes derfor som viktig naturtype.

486 - Drøbak sentrum. Store parkeringsplass

Store gamle trær – Lokalt viktig

I den nordligste delen av parkeringsplassen står det noen store lindetrær, 80-90 cm diameter, mot hovedveien. Rundt trærne er det stort sett asfalt. Trærne må sees i sammenheng med lokalitet 485, da det ligger svært nær denne, men allikevel er avsondret fra den med veier og bebyggelse. Lokaliteten vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig.

487 - Drøbak sentrum, hage-fortaug

Store gamle trær – Lokalt viktig

Stor bøk (80 cm), spisslønn (70 cm) og alm (80 cm). Almen stod langs fortauet, bøken og lønnetreet stod innenfor et gjerde i en privat litt "ruskete hage". På tross av mangel av interessante funn, vurderes disse trærne som lokalt viktige.

488 - Drøbak kirke, plass

Store gamle trær – Lokalt viktig

Stor ask på plass utenfor Drøbak kirke, ca 90 cm diameter. Denne må sees i sammenheng med lokalitet 485, men den hører naturlig ikke med til denne. Treet er omgitt av brostein, og det er ikke noe naturlig vegetasjon rundt den. Vurderes foreløpig som lokalt viktig.

493 - Osloveien 23

Dam – Lokalt viktig

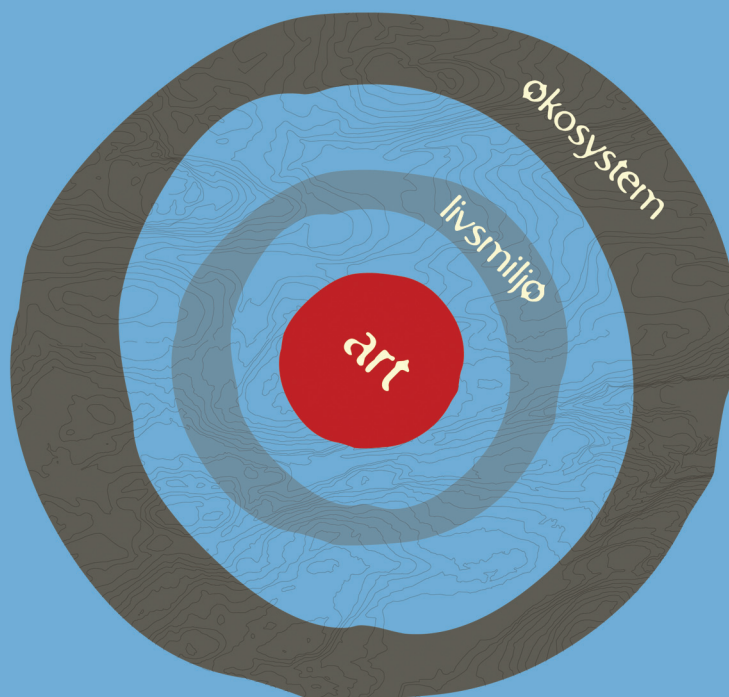
Sandaas (2007, objekt nr. 200) antyder at dammen er tørr og ikke finnes mer. I div. Kartverk (1:50 000 og Ortofoto) finnes ingen dam der Sandaas har vært. Derimot

finnes en dam litt nord for dette stedet. Trolig er dette den riktige dammen. Hvis dette er riktig, skal det være funnet både stor og liten salamander her (Strand, 1996). Pga. usikkerhet vurderes derfor denne dammen foreløpig som lokalt viktig, men bør undersøkes næyere.

513 - Husvik

Dam – Lokalt viktig

Sandaas (2005, objekt nr. 101) fant liten salamander her. Ut over dette finnes lite informasjon. Dammen kan et potensial, og vurderes derfor som lokalt viktig.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir en digital rapportserie som heter BioFokus-rapport, <http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>